

Bruxelles, 28. svibnja 2021.
(OR. en)

9158/21

LIMITE

ENFOPOL 201
SIRIS 50
COPEN 247
SCHENGEN 48
IXIM 99
CODEC 790
IA 104

Međuinstitucijski predmet:
2020/0349(COD)

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	5388/7/21 REV 7
Br. dok. Kom.:	13908/20+COR 1
Predmet:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794 u pogledu suradnje Europol s privatnim stranama, obrade osobnih podataka koju provodi Europol radi potpore kaznenim istragama i uloge Europol u području istraživanja i inovacija – izvješće o napretku

I. UVOD

1. Komisija je 9. prosinca 2020. predstavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2016/794 u pogledu suradnje Europol s privatnim stranama, obrade osobnih podataka koju provodi Europol radi potpore kaznenim istragama i uloge Europol u području istraživanja i inovacija¹. Prijedlog se temelji na članku 88. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i na njega se stoga primjenjuje redovni zakonodavni postupak. Prijedlog je pri predavljanju popraćen procjenom učinka.²

¹ 13908/20 + COR 1.

² 13908/20 ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 (+ COR).

2. Komisija je ujedno predstavila i s navedenim prijedlogom povezan Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredbe (EU) 2018/1862 o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u pogledu Europolova unosa upozorenja³.
3. Cilj je tog prijedloga ojačati mandat Europolu u nizu područja u kojima su države članice navele velike operativne potrebe – primjerice za poboljšanjem suradnje Europolu s privatnim stranama i trećim zemljama, pojašnjenjem mogućnosti da Europol obrađuje velike i složene skupove podataka ili jačanjem uloge Europolu u području istraživanja i inovacija. Prijedlogom se također želi ojačati suradnja Europolu s Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO), uskladiti Europolov sustav zaštite podataka s Uredbom (EU) 2018/1725, proširiti mogućnost da Europol zatraži pokretanje kaznenih istraga u državama članicama te omogućiti Europolu da podatke iz trećih zemalja stavi na raspolaganje službenicima na terenu putem Schengenskog informacijskog sustava (SIS).
4. Irska je iskoristila mogućnost predviđenu člankom 3. Protokola (br. 21) uz Ugovore o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde te izrazila želju da sudjeluje u donošenju i primjeni predložene mjere. Primjenom Protokola (br. 22) uz Ugovore o stajalištu Danske, Danska ne sudjeluje u donošenju predložene mjere.
5. Europski parlament (EP) izvjestiteljem je imenovao Javiera ZARZALEJOSA (EPP, ES). Javier Zarzalejos predstavio je 26. svibnja 2021. svoj nacrt izvješća Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) Europskog parlamenta. Amandmani se mogu podnijeti do 4. lipnja 2021.

³ 13882/20.

II. RAD U OKVIRU VIJEĆA

6. Rad je organiziran u devet tematskih blokova, a o prijedlozima se raspravljalo na 12 sastanaka Radne skupine za izvršavanje zakonodavstva i jednom sastanku Radne skupine za razmjenu informacija u području PUP-a, a još dva sastanka Radne skupine za izvršavanje zakonodavstva planirana su za 14. i 21. lipnja 2021. Zatim će predsjedništvo Coreperu dostaviti rezultate svojeg rada u cilju dobivanja mandata za pregovore s EP-om o što većem broju blokova pitanja za pregovore.
7. Postignut je znatan napredak. Određeni se blokovi mogu smatrati zaključenima ili praktički ne zahtijevaju daljnje rasprave, osim u vezi s nekim završnim tehničkim prilagodbama. To se posebno odnosi na 1. blok o suradnji s privatnim stranama i 5. blok o suradnji s trećim zemljama, ali i 3. blok o ulozi Europolu u inovacijama i 6. blok o odnosu Europolu i Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO). Naposljetku, što je također važno, države članice u potpunosti su se dogovorile o promjenama koje se u okviru 7. bloka zahtijevaju u vezi s pokretanjem kaznenog postupka.
8. Znatan napredak primjetan je i u pogledu preostalih blokova o kojima se raspravlja. Drugi blok, o postupanju s velikim skupovima podataka, tehnički je složen, ali države članice imaju zajednički cilj – režim koji se temelji na odgovarajućim zaštitnim mjerama, koji će Europolu omogućiti da na odgovarajući način podrži države članice u dobu modernih tehnologija obilježenih velikim količinama podataka koje treba obraditi. O 8. bloku o usklađivanju Europolova režima zaštite podataka s Uredbom (EU) 2018/1725 raspravljalo se na dvama sastancima, a tekst je revidiran kako bi se uzeo u obzir niz pitanja u pogledu kojih su države članice izrazile zabrinutost. Naposljetku, na posljednjem sastanku, 1. lipnja 2021. predsjedništvo je podnijelo drugi kompromisni prijedlog o unosu informacija iz trećih zemalja u SIS kako bi se pronašlo rješenje kojim bi se otklonio uočeni nedostatak informacija i dobila dostatna potpora među državama članicama. Na tim je pitanjima ipak potrebno još raditi, ali se još stignu riješiti do kraja lipnja.

9. Trenutačno stanje i glavni parametri dogovora država članica o pojedinačnim blokovima pitanja za pregovore mogu se sažeti kako slijedi:
- a) **Suradnja s privatnim stranama (1. blok):** države članice složile su se o nizu dodataka i pojašnjenja prijedloga Komisije, primjerice s ciljem sprečavanja svakog uplitanja u rad financijsko-obavještajnih jedinica u skladu s pravnim okvirom koji se na njih trenutačno primjenjuje. Daljnja pravila i smjernice utvrdit će Upravni odbor Europolu, primjerice u pogledu pitanja treba li se država članica u kojoj privatna stranka ima poslovni nastan automatski smatrati državom članicom na koju se odnosi razmjena podataka s njom. Kad je riječ o suradnji s privatnim stranama u kriznim situacijama na internetu, cilj pojašnjenja bio je izbjegavanje udvostručivanja napora između Europolu i država članica.
 - b) **Postupanje s velikim skupovima podataka (2. blok):** države članice trenutačno raspravljaju o rješenju kojim bi se dodatno pojasnio cilj Komisijina prijedloga, odnosno osiguravanje mogućnosti Europolu da provede preliminarnu analizu velikih skupova podataka kako bi se utvrdilo koji su podaci u njima kompatibilni s njegovim mandatom i mogu se dalje obrađivati te kako bi se osiguralo da Europol može na njihov zahtjev podupirati istrage država članica, neovisno o tome jesu li dotični podaci kompatibilni s Prilogom II. Uredbi o Europolu, sve dok države članice koje su podnijele zahtjev mogu same obrađivati te podatke. Navedeno rješenje djelomično se sastoji od odstupanja od definicije istražnog spisa i jednostavnog upućivanja na istražne podatke, uz dodatno objašnjenje relevantnih situacija u odgovarajućim uvodnim izjavama.

- c) **Inovacije (3. blok):** države članice pojasnile su potrebu da se Europolu osiguraju primjereni resursi kako bi mogao obavljati sve veću ulogu koju ima u području inovacija za potrebe izvršavanja zakonodavstva u Europi. S druge strane, države članice slažu se da Europol ne bi trebao imati nikakvu ulogu u provjeri izravnih stranih ulaganja, kako je prvotno predložila Komisija. Kada je riječ o upotrebi podataka poslanih Europolu prije stupanja na snagu uredbe o izmjeni, države članice žele osigurati da se Europol ranije dobivenim podacima može služiti za istraživanja i inovacije samo ako vlasnik podataka pristane na takvu upotrebu, u paketu (*en bloc*) ili za pojedinačne istraživačke i inovacijske projekte. U završnim fazama pregovora delegacije raspravljaju o tome bi li se taj pristanak trebao temeljiti na sustavu izuzimanja ili sudjelovanja.
- d) **Unos informacija iz trećih zemalja u SIS (4. blok):** u Radnoj skupini za izvršavanje zakonodavstva i Radnoj skupini za razmjenu informacija u području PUP-a održan je niz rasprava usmjerenih na utvrđivanje glavnih parametara rješenja kojim će se omogućiti unos informacija iz trećih zemalja u SIS kako bi bili dostupni službenicima na terenu. Države članice nisu podržale prvi pokušaj postizanja kompromisa za zadržavanje Europolovih upozorenja s informacijama, uz dodatne zaštitne mjere u usporedbi s prijedlogom Komisije (ograničavanje na terorizam i na pouzdane treće zemlje, a možda i samo na izričit zahtjev države članice). Predsjedništvo je obzirom na to podnijelo drugi kompromisni prijedlog, prema kojem Europol pruža podršku u analizi i provjeri informacija iz trećih zemalja kako bi mogao predložiti informacije koje bi države članice trebale unijeti u SIS. Ta bi odredba bila popraćena mehanizmom izvješćivanja kako bi se pratilo aktualno stanje u vezi s upozorenjima koja predloži Europol. Države članice još raspravljaju o tom rješenju.

- e) **Suradnja s trećim zemljama (5. blok):** države članice slažu se da treba pokušati ostvariti veći napredak u vezi s mogućnostima za strukturiranu suradnju s trećim zemljama, koji nadilazi ono što je izvorno predlagala Komisija. Na temelju toga dodana je odredba nadahnuta Uredbom o Eurojustu kako bi se omogućili prijenosi podataka trećim zemljama za koje su u pravno obvezujućem instrumentu predviđene odgovarajuće zaštitne mjere u vezi sa zaštitom operativnih osobnih podataka ili je na temelju Europolove samoprocjene utvrđeno da takve mjere postoje. Za tu je mogućnost potrebno odobrenje Upravnog odbora Europolu.
- f) **Odnos Europolu i EPPO-a (6. blok):** države članice slažu se da je u odnosu na izvorni Komisijin prijedlog potrebna veća podudarnost odgovarajućih odredaba iz postojeće Uredbe o EPPO-u i novih odredaba o kojima se raspravlja. Upućivanja na aktivnu potporu izbrisana su i iz operativnog dijela i iz odgovarajuće uvodne izjave, kao i upućivanja na potporu postupcima kaznenog progona, jer se smatralo da nisu u skladu s mandatom Europolu. S druge strane, dodana su upućivanja na ograničenja uporabe informacija koje su dostavile države članice kako bi se osiguralo da vlasnici podataka zadrže potpunu kontrolu nad budućim prijenosima svojih podataka, među ostalim i EPPO-u.
- g) **Europolovi zahtjevi za pokretanje kaznenih istraga u državama članicama (7. blok):** države članice protive se Komisijinu prijedlogu o proširenju mogućnosti da Europol zatraži pokretanje istraga u slučajevima koji se odnose samo na jednu državu članicu i odlučile su se vratiti postojećoj formulaciji iz Uredbe o Europolu, prema kojoj se kazneno djelo obuhvaćeno ciljevima Europolu mora odnositi na najmanje dvije države članice.

- h) **Europolov režim zaštite podataka (8. blok):** prijedlog Komisije uglavnom se sastoji od horizontalnog usklađivanja Europolova ranijeg samostalnog sustava zaštite podataka s Uredbom (EU) 2018/1725 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama Unije. Na sastanku održanom 1. lipnja 2021. Komisija je iznijela opsežna objašnjenja u vezi s nizom pitanja koja su države članice postavile u pisanom obliku, a Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) održao je opće izlaganje o učinku Uredbe o Europolu na zaštitu podataka. Već je provedeno prvo preispitivanje relevantnih odredaba, s pojašnjenjima u vezi s prethodnim savjetovanjem o novim vrstama postupaka obrade, obradom fotografija u odnosu na definiciju biometrijskih podataka ili ciljanim proširenjem pristupa službenikâ država članica nekim podacima. U to su poglavlje uneseni i različiti tehnički ispravci.
- i) **Ostale odredbe koje nisu uključene ni u jedan od prethodnih blokova (9. blok):** razmatranje tog bloka pitanja za pregovore još nije započelo. Njime su obuhvaćene različite nove odredbe i izmjene, primjerice o Europolovoj potpori aktivnostima EMPACT-a, istragama o važnim metama i interventnim jedinicama, ali i o suradnji Europolu s OLAF-om, ENISA-om i financijsko-obavještajnim jedinicama (FOJ-evi). Predsjedništvo ta pitanja planira riješiti na preostalim sastancima Radne skupine za izvršavanje zakonodavstva 14. i 21. lipnja 2021.

III. ZAKLJUČAK

10. Tijekom ovog polugodišta postignut je znatan napredak, a delegacije nastavljaju s analizom prijedloga i uzastopnim preispitivanjima teksta predsjedništva na tehničkoj razini. Unatoč složenosti prijedloga predsjedništvo je i dalje potpuno predano daljnjem radu na njemu tijekom preostalih tjedana ovog polugodišta kako bi se zaključilo razmatranje što većeg broja navedenih blokova pitanja za pregovore i dobio (djelomičan) mandat za pregovore s Europskim parlamentom.
11. U tom se kontekstu Odbor stalnih predstavnika poziva da Vijeću podnese ovo izvješće o napretku kako bi ga ono primilo na znanje na sastanku 7. i 8. lipnja 2021.
